

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 9 marca 2018 r.

WNP-P.4131.6.2018

Rada Gminy Bodzanów
ul. Bankowa 7
09-470 Bodzanów

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 oraz art. 92 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875 i 2232, z 2018 r. poz. 130)

stwierdzam nieważność

Uchwały Nr 275/XLII/2018 Rady Gminy Bodzanów z dnia 31 stycznia 2018r. w sprawie powołania Rady Seniorów oraz nadania jej Statutu.

Uzasadnienie

Przedmiotową Uchwałą Rada Gminy Bodzanów powołała Radę Seniorów Gminy Bodzanów oraz nadała jej Statut, stanowiący załącznik do Uchwały.

Jako podstawę prawną Uchwały wskazano m.in. art. 5c ust. 2 i 5 ustawy o samorządzie gminnym (dalej: ustawa), zgodnie z którym rada gminy z własnej inicjatywy lub na wniosek zainteresowanych środowisk, może utworzyć gminną radę seniorów, której nadaje statut określający tryb wyboru jej członków oraz zasady działania. Przepis ten przekazuje do kompetencji rady gminy uregulowanie dwóch materii: o utworzeniu rady, która powinna odzwierciedlać wyłącznie wolę (jednorazową) rady gminy w zakresie samego powołania nowego organu oraz statutową, obejmującą kwestie organizacyjne prowadzące do powołania członków rady seniorów i umożliwiające im potem sprawne funkcjonowanie i działanie.

W ocenie organu nadzoru Rada Gminy Bodzanów wprowadzając regulacje dotyczące celu powołania Rady Seniorów (§ 1 Uchwały co do słów: „w celu pobudzenia aktywności obywatelskiej osób starszych w społeczności lokalnej”, § 1 ust. 2 Statutu) oraz zadań i zakresu jej działania (§ 1 ust. 1 co do słów: „oraz zadania”, § 2, § 3, § 4 Statutu) wykroczyła poza delegację ustawową, zagadnienia te nie mieszczą się bowiem w pojęciu „ustalenia trybu wyboru członków rady i zasad jej działania”.

Zgodnie z art. 5c ust. 1 ustawy celem powołania rady seniorów jest „sprzyjanie solidarności międzypokoleniowej oraz pobudzanie aktywności obywatelskiej osób starszych”, natomiast z uzasadnienia projektu zmiany ustawy o samorządzie gminnym, wprowadzającego art. 5c, wynika, że rady seniorów mają „reprezentować interesy i potrzeby starszych mieszkańców wobec władz samorządowych i brać udział w formułowaniu oraz przekazywaniu opinii i stanowisk dotyczących nie tylko strategicznych ale i bieżących planów rozwoju gminy”, rady seniorów mają realizować prawa osób starszych „do współdecydowania o tym, jak gmina ma funkcjonować, wyglądać, czemu służyć, na jakie programy i inwestycje wydawać środki budżetowe”, a ich powołanie „pozytywnie wpłynie na zwiększenie udziału osób starszych w zakresie współdecydowania o sprawach lokalnych”. W założeniu ustawodawcy zakres działania rady seniorów powinien być zatem zbieżny z zakresem działania gminy, a o tym jakie konkretnie zadania będą podejmowane i w jakim zakresie (zgodnym z celem powołania rady), powinna decydować sama rada seniorów.

W § 1 ust. 3 Statutu wprowadzono zapis, że „Rada Seniorów pełni funkcję konsultacyjną, doradczą i inicjatywną dla organów gminy, w obszarach dotyczących osób starszych”, co jest modyfikacją art. 5c ust. 3 ustawy, według którego gminna rada seniorów „ma charakter konsultacyjny, doradczy, inicjatywny”.

Określając skład Rady Seniorów w § 5 ust. 2 lit. b, Rada Gminy postanowiła, że wchodzi do niego „6 przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Bodzanów i zraszających osoby starsze, np. uniwersytety trzeciego wieku, kluby seniora, związki emerytów itp. – wyznaczonych przez te organizacje”. Zapis ten jest sprzeczny z art. 5c ust. 4, określającym obligatoryjny skład rady seniorów, w którym powinni się znaleźć: przedstawiciele osób starszych oraz przedstawiciele podmiotów działających na rzecz osób starszych, w tym w szczególności przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących uniwersytety trzeciego wieku. Ze sformułowania kwestionowanego zapisu Uchwały wynika, że w skład Rady Seniorów mieliby wchodzić przedstawiciele uniwersytetów trzeciego wieku, tymczasem mają to być „przedstawiciele podmiotów prowadzących” te uniwersytety, ponadto nie zapewnia się tym reprezentantom miejsca w Radzie, o czym świadczy ich wskazanie jako przykładowych członków Rady.

Wątpliwości budzą również przepisy § 6 Statutu dotyczące wyboru kandydatów na członków Rady Seniorów, ponieważ są nieprecyzyjne, nie gwarantują uczestnictwa w Radzie tych reprezentantów, których udział jest obligatoryjny, ponadto regulują wybór wszystkich 9 członków Rady, podczas gdy, zgodnie z § 5 Statutu wybrane „zgodnie z dalszymi postanowieniami Statutu” mogą być jedynie osoby wskazane w ust. 2 lit c.

I tak:

- w przypadku, gdy zgłoszono wyłącznie 9 kandydatów, wszyscy zgłoszeni uzyskują status członka Rady (ust. 8) – nie precyzuje się, że tych 9 kandydatów powinno odpowiadać strukturze statutowego składu Rady,
- gdy zgłoszono mniej niż 9 kandydatów, wyznacza się dodatkowy termin na zgłoszenia, a procedura powtarzana jest do uzyskania wymaganego 9 - osobowego składu (ust. 9) – brak informacji, czy procedurę powtarza się wobec wszystkich kandydatów, czy tylko wobec tych, których brakuje do uzyskania statutowego składu (tj. z określonej grupy reprezentantów),
- w przypadku, gdy liczba zgłoszonych kandydatów przekracza limit 9 osób Wójt zwołuje zebranie wyborcze, w którym uczestniczą wszyscy kandydaci, którzy mogą oddać głos na trzy (lub mniej) osoby, do Rady zostaje wybranych 9 kandydatów, którzy w głosowaniu otrzymali kolejno największą liczbę głosów (ust. 10 pkt. 3, 4, 5) – głosowanie takie nie gwarantuje uzyskania statutowego składu rady, w tym uczestnictwa osób, których udział jest obligatoryjny; w celu uzyskania prawidłowego składu rady głosy powinny być oddawane oddzielnie w każdej z grup reprezentantów; taka sama uwaga dotyczy procedury ustalania składu rady w przypadku równej liczby oddanych głosów (ust. 10 pkt. 6 i 7).

Mając powyższe na uwadze, organ nadzoru uznał, że Rada Gminy Bodzanów nie wypełniła prawidłowo delegacji wynikającej z art. 5c ust. 5 w zw. z ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, co stanowi istotne naruszenie prawa, skutkujące orzeczeniem o nieważności Uchwały w całości.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszona za pośrednictwem Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty doręczenia rozstrzygnięcia.

Informuję, że rozstrzygnięcie nadzorcze wstrzymuje wykonanie Uchwały w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

WOJEWODA MAZOWIECKI
Zdzisław Szipiera

